

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. II. Ingens eius ab ipso Tyrocinio propensio ad Orationem & familiaritatem cum Deo: ac diligentia ab eo adhibita, ad eam perfectè consequendam

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

CAPVT II.

INGENS EIVS AB IP SO
 Tyrocinio propensio ad Orationem & fa-
 miliaritatem cum DEO: ac diligen-
 tia ab eo adhibita, ad eam
 perfectè consequen-
 dam.

INTER multa indicia, quæ
 in hac vita habentur, quod
 DEVS aliquem elegerit ad
 altissimos Sanctitatis gradus,
 & egregia valdeque præclara
 seruitij sui facinora, vnum ex
 præcipuis est, quod ei oratio-
 nis donum eminenter communicet, & ad suam
 familiaritatem admittat. Nam Oratio (teste S.
 Gregorio) est valde vniuersale & efficax mediū
 ad ea exequenda, quæ in æterna sua prædestinatio-
 ne disposuit: vt propterea, quando tale medium
 cum excellentia adhibet, signum sit, quod insignē
 aliquem finem diuinæ suæ gloriæ per illud quæ-
 rat. Deinde Oratio (vt S. Chrysostomus docet)
 mille vijs & admirandis modis vitam quandam
 efficit puram & sanctam, DEO cui seruit di-
 gnam: non enim ferre potest domum pauperem,
 vacantem, & malè compositam: Nam statim eam
 componit, & gloriosis plurimorum meritorum,
 ac supernorum donorum exercitijs eam replet.
 Alit generosum quendam animum, pectusque no-
 bilis-

Lib. 2. Dial.
 6. 8.

Lib. 5. de o-
 ran. Deum.

Lib. 2.

bilissimum, quod non se abijciat ad culpas etiam
 leuiiores, nec ad mundi nugas, & inanes saecula-
 rium hominum conuersationes, ne Daemonibus
 det aditum: ex familiaritate enim cum DEO
 tanta animi, & cordis magnitudo prouenit ijs,
 qui cum eo versantur: ut quidquid est in mundo,
 sordes & stercora reputent, magnamque vilita-
 tem, si eò se demittant, ut malignorum Spirituum
 suasionibus dent aditum; aut aliquid faciant Dei
 sui praesentia indignum. Et similiter animum *Lib. i.*
 quendam communicat, laboribus, ac tribulatio-
 nibus huius vitae, etiam ipsa morte superiorè: ita
 ut nihil horum auferre illis possit sanctam liber-
 tatem Spiritus, & cordis puritatem, quam hauri-
 unt ex familiaritate cum suo creatore: ex cuius
 virtute fortes ac potentes se reputant ad hostes
 suos superandos, & insignia facinora perficien-
 da. Hæc S. Chrysostomus. Ex quibus infert, cu-
 ram & studium Orationis indicium esse virtutis
 & profectus interni. Si videam, (inquit) Christia-
 num aliquem, aut Religiosum in orando tepidum,
 idque paruifacientem: mox conijcio, exigua i-
 plum virtute praeditum esse, & pauca Dei dona
 in animo habere; quem tamen valde attentum,
 sollicitum, ac propensum ad orationem video,
 statim intelligo, donis eum coelestibus redunda-
 re. Si enim cum sapientibus agens sapiens effici-
 tur: qui familiariter cum DEO agit, quam Sa-
 pientiam habebit? Et quas spirituales diuitias *In Medit. vi-*
 consequetur? denique Sancto Bonauentura te- *te Christi.*
 ste, oratio est omnipotens quoddam medium,
 quo liberamur ab omnibus malis; & bona omnia
 consequimur, diuinam sollicitantes omnipoten-
 tiam

tiam, ut nobis semper sit auxilio. Hæc omnia volui insinuare, ut aperire incipiam sanctitatem, & stupenda opera Patris BALTHASSARIS ALVAREZ, cui DEVS cum singulari excellentia donum hoc orationis communicavit, singularibus eum præueniens auxilijs ab ipso Tyrocinio, imò multò antè, ut statim in hac virtute, ac proinde in reliquis inciperet splendere, ^aquasi lux matutina, quæ procedit & crescit usque ad perfectam diem. Et cum duplex sit modus orationis mentalis, alter ordinarius, quem tenent communiter Iusti: alter magis extraordinarius, qui paucis conceditur: quamvis seruus hic DEI in utroque excelluerit, nunc tamen de priori tantùm agemus, qui ad posteriorem disponit, multumque dependet ab industria nostra, præuenta, & adiuta in diuina gratia: sine qua ^bnon sumus sufficientes vel cogitare aliquid à nobis, nec ^cquidem dicere: Dominus Iesus: cum ^atamen facile mens nostra applicat sese ad fidei mysteria consideranda; & ratiocinatione ac meditatione varios excitat in voluntate deuotionis affectus, petitiones instituens & colloquia cum ipso Deo Domino nostro, quemadmodum S. Pater noster Ignatius docuit in libello Exercitiorum, & nos in alijs nostris libris fusiùs explicuimus. Incepit itaque Pater hic Balchassar magno feruore ab hoc modo orandi, in quo, ut postea dicemus, per sexdecim annos hæsit, DEO ipsi rationes & industrias suggerente, quas ad progressum & excellentiam in eo obinendam adhiberet: ut fieret dignus, qui ad alium magis intimum, & excellentiorem modum admitteretur, si Dominus ipsi eum

^a Prou 4.
18.

^b 2. Cor. 3. 5.

^c 1. Cor. 12. 3.

In lib. Meditation. & in Duce Spiritu.

enim communicare dignaretur. Harum industriarum, ac diligentiarum summam quandam hic ponemus, ad decem eas reducendo, utpote præcipuas; ut qui in hac virtute proficere, & progredi cupiunt, earum usum habere possint.

§. I.

P R I M V M igitur Deus Dominus noster huic adhuc Tyroni magna desideria votaqué communicavit, continuam & ferventem orationem habendi: huiusmodi enim aded accensa desideria, velut prænuncij esse solent insignium gratiarum ac fauorum è caelo venturorum: extimulant enim ad petendum, & valde instanter procurandum apud D E V M, quod ipse providentia sua dare constituit. hoc enim insinuavit Salomon, cum dixit: *a Optavi, & datus est mihi sensus: & inuocaui, & venit in me Spiritus sapientia,* & David dixit: *b Desiderium pauperum exaudiuit Dominus: b præparationem cordis eorum audiuit auris eius.* Quæ desideria magnæ illi opinioni innitebantur; quam de Superno hoc exercitio habebat: non ex eo solum quod ingentia, quæ secum adfert bona, legisset, & audiisset; sed multò amplius ex eo quod ipse sensim in se experiebat. Est enim Oratio manna quoddam absconditum, non satis cognitum, ac proinde nec, ut par est, satis rectè æstimatum est, nisi ab illud delibante ac recipiente: nam statim atque suauitas eius degustatur, desideria crescunt, amplius illud degu-

a Sap. 7.7.

b Psal. 9.38.

c Eccl. 24.
29.

degustandi : prælibatio enim nouam gignit famem, iuxta illud diuinæ Sapientiæ : *c qui edunt me, adhuc esurient, & qui bibunt me, adhuc sitient.* Ex quo fiebat, vt huiusmodi desideria adeò in pectore huius serui DEI feruerent, vt omne tempus videretur illi exiguum & breue, quo se sancto huic exercitiò traderet. Quare statim atque necessarijs alijs obligationibus satisfaciebat, conuertebat se ad hanc, in qua expendebat, quidquid temporis illi supererat, dicens : bonum Religiosum in huius mundi exilio constitutum, toto tempore, quo cù Deo suo non versaretur, debere esse tanquam ingens aliquod saxum vi quadam extrahere suum locum derentum, & suo modo gemens, quamdiu ita detinetur, & impeditur: ideoq; sicut illud impedimento sublato, magna vi ad suum tedit centrum, ita hic statim atque à tali impedimento se videt expeditum, mox ad suum creatorem tanquam ad centrum pergere incipit. Et quicumque talem habet spiritum ac desiderium, plura negotia spatio vnus horæ expedit, quam alij in multis: eò quòd in ijs non amplius hæreat, quam sit necessarium: quare ab eis liberatus statim pergit ad suam requiem, hoc est ad agendum & conuersandum cum DEO suo. Verum quidem est, quòd Tyrorum feruor, etiam cùm est à bono Spiritu, facile admittit aliquid de proprio: quare hæc orationi incumbendi desideria eo vsq; perueniunt, vt essent nimia: ita vt aliquando inquietum ipsum reddiderint, vt quodammodo de superioribus conquereretur, quòd nimium alijs rebus ipsum occuparent, nec locum relinqueret ad tantam sui recollectionem, quantam ipse cupiebat.

Quam

Quam imperfectionem dum in se aduertit, dedit
 operam, vt eam exueret; suaque feruentia deside-
 ria perfecta quadam resignatione temperaret, ac
 diuinæ voluntati subijceret in omnibus, quæ ad
 ipsam orationem spectabant: huiusmodi enim
 resignatio valde est necessaria magnique momen-
 ti dispositio ad progressum & profectum in ipsa
 oratione, iuxta illud Dauidis: *Subditus esto Do-* *Psal. 36. 7.*
mino & ora eum, quia tunc magno cum fructu o-
 rare poteris. Quare maturiori consilio constituit,
 nolle se plus temporis recollectæ orationi im-
 pendere, quam obedientia ipsa præscriberet, &
 necessariæ occupationes illi permitterent: am-
 plectens præ regula suæ orationis consilium To-
 biæ de Eleemoſyna filio datum: *Quomodo potue-* *1. Tob.*
ris, inquit, ita esto misericors. Si multum tibi fue- *4. 8.*
rit, abundanter tribue: si exiguum tibi fuerit, etiam *1.*
exiguum libenter impertiri stude. Ita ipse aiebat o-
 rationi recollectæ trade te prout tempus suppe-
 tet. Si multum suppetet, multum in ea expendes;
 si exiguum, hoc ipsum tribue illi libenter: præ-
 stat enim, obseruata Dei lege, diuidere cum ipso,
 quod ille dederit: quàm furari, vt possis multum
 offerre. Scriptum est enim, *quod ipse Deus odio* *1. Isa. 65. 8.*
habeat rapinam in holocausto: ac proinde etiam o-
 dio habebit, si tempus obedientiæ subtrahas, et-
 iam ad orandum, & sacrificandum. Et multò ma-
 gis cum ipsum orare sit esse cum Deo, quod si quo
 tempore ille operâ tua vult in alijs vti, ipsum hoc
 tempore defraudes: iam non erit ipse tecum: & si
 ille tecum non sit: quomodo tua solitudo poterit
 esse oratio. Seruus faciens quidquid Dominus iu-
 bet, tempusque in eo expendens, quod ipse præ-
 scri-

B

scri-

21. Septemb.
1569

scribit paratus ad omnia, quæ eius sunt obsequij,
non gratis comedit panem; potestque omnem de-
ponere scrupulum. Ad cuius rei confirmationem
refert ipse in suo libello: quod cum in festo san-
cti Matthæi amanter apud ipsum Deum conque-
reretur, de defectu temporis ad manendum cum
ipso seorsim & solum. Factum (inquit) est ad me
verbum D O M I N I : conquire; & satis
tibi esse existima, quod utar operata tua, etiamsi
non sis mecum, ex quo ipse quietus tunc man-
sit, ac iucundus. His rationibus, quas ipsa docebat
oratio, temperavit Pater B A L T H A S S A R
nimia sua desideria illam habendi, retinens in-
terim moderata, quæ Domini Spiritus sem-
per illi communicavit; ac per totam vitam con-
servavit.

H I N C verò oriebatur, quod semper fue-
rit valde exactus in explendo ad minus toto illo
tempore, quod Societatis nostræ leges ad oratio-
nem habendam, lectionem, & conscientiæ exa-
mina, aliæque spiritualia exercitia peragenda
præscribunt, nullo vnquam prætermisso eo-
dem quo præscribitur, aut altero ei æqua-
li, etiamsi plurimæ adessent occupationes.
Et cum prævidebat fore multas, surgebat
citius ac præveniebat, ut temporis pensum
in his omnibus exercitiis maiori cum quiete
exponderet, imò tunc semihoram ultra præ-
scriptum, illis tribuebat; ad reparanda (ut
ipse aiebat) detrimenta, quæ aliàs pati co-
gebatur, potius volens præscriptum tempus
excedere; quàm aliquid illi detrahere: &
hac ratione supererat illi sufficiens tempus
pro

pro reliquis negotijs & occupationibus.

N E C contentus erat solo tempore à regula præscripto : nam cùm Superior erat (fuit autem ferè semper) multò plus temporis orationi tribuebat. Nam post passum ad incumbendum ipse ad Chorum se conferebat, & duas, aut tres etiam horas in oratione expendebat, vigilans tanquam bonus Pastor, quando grex eius quiescebat. Et præter hoc, iubebat etiam Excitorem, ipsum media hora ante alios excitare: & adhuc quando ille veniebat ad excitandum, iam illum orationi vacantem inueniebat. Et aliàs integras noctes consumebat orando in suo cubiculo (quod sæpè aduertebant, qui proximè habitabant) vt imitaretur Dominum, de quo sanctus Lucas ait, quod *g ex- g Luc. 6. 12*
iret in montem orare, essetque pernoctans in oratione Dei: cui dicebat illud Isaia: h anima mea h Isa. 26. 9
desideravit te in nocte: sed & spiritum meo in precor- dijs meis de mane vigilabo ad te. Id tamen præcipuè faciebat, quãdo necessitate aliqua propria, aut alterius, aut negotio màgni alicuius momenti premebatur: cuius rei plura exempla subiiciemus inferius.

Et præter hæc, singulis annis minimum semel colligebat se per octo aut quindecim dies plus minus, prout occupationes patiebãtur: vt exercitia pro more Societatis perageret, totum illud tempus familiaritati cum D E O omnino tribuens. Quod si ita occupationes non paterentur, vt tantum temporis simul in hoc expenderet, studebat saltem singulis mensibus diem vnum; & singulis septimanis vnus diei totum tempus

matutinū soli Deo consecrare: aduertebat enim & ipsa experientia deprehendebat, huiusmodi longioribus temporis spatijs feruere spiritum, gratiamque deuotionis, & familiaritatem cum Deo obtineri; & augeri vires ad pia opera exercenda, & iuuandas animas. Ac propterea DEVS
 i Exod. 24. cōtinuit Moysen i *septem diebus in medio caliginis*, vnde vocauit eum ad montem, vbi fuit *quadraginta diebus*; post quos dedit ei tabulas legis, quas ipse descendens ex monte portauit in manibus, vt eam populo promulgaret. Et quamuis potuisset Deus vna hora perficere, quod fecit quadraginta diebus: voluit tamen ipse hac ratione significare: eos, qui familiaritatem cum sua Maiestate habere cupiunt, debere longa, collectaque communicatione cum ipso eam obtinere, in qua docentur, & roborantur ad fortiter præstanda quæcunque ad eius diuinum obsequium spectant.

EX quo licet intelligere, quanta attentione, reuerentia, deuotione, & seruire Spiritus seruus hic Dei habere consueuerit collectam suam orationem: cum nullus tot horas, ac toties in ea expendat, nisi magnam nobilissimi & utilissimi huius exercitij opinionem habeat, ipsaque experientia didicerit suauitatem & fructum ex ea prouenientem. Eadem etiam desideria & studium, quo tantum temporis orationi impendere cupiebat, ipsum etiam exstimulabat, vt maximam diligentiam adhiberet ad eam cum omni perfectione habendam. Quamobrem toto sexdecim annorum tempore, quo primum Orationis modum tenuit, fuit singularis in obseruandis plenè omnibus consilijs, & circumstantijs, quas S. Pater noster

ster Ignatius in libello Exercitiorum obseruandas præscribit (quas Additiones vocat) ad rectè habendam orationem; nulla, etiam minima, neglecta: obseruauerat enim diligenter, plurimum placere Deo, quod quis diuinam eius voluntatem plenè, etiam in rebus minimis, exequatur: vt nos ad suum conspectum, & familiaritatem admittat: cui vt verè obediens sunt charissimi: ita propria sua consilia sequentes orat: & quemadmodum ait S. Bernardus; cœlestis sponsus non requiescet per contemperationem in lectulo cordis non producentis obedientiæ flores, sed propriæ voluntatis vrticis seminati; nec se ipsum in oratione communicabit inobediens, qui ad eò obedientiam dilexit, tantiq; illam fecit, vt mori voluerit potiùs, quàm non obedire.

*Serm. 46.
in Cant.*

§. II.

HINC etiam ortù est, vt hanc orationis viam cum magna humilitate ambularet: nec voluerit vno quasi volatu ad eius culmen ascendere, sed per certos gradus ab infimo incipiendo; donec Deus ad altiorem ascendere ipsum iuberet. Vt enim idem S. Bernardus ait, non est tutum repente ad summum ascendere, ac diuini oris osculum petere; nisi qui priùs pedes, & postea manus cœlestis Sponsi fuerit osculatus. Quam rationem Pater hic Balthassar tenuit in progressu meditationum, & in operibus triplicis vitæ Purgatiuæ, Illuminatiuæ, & Vnitiuæ: incipiens à primis, vt se ipsum à culpis omnibus purificaret, & passiones ac reliquas res, quæ familiaritatem cū Deo impedirent, reprimeret, ac mortificaret.

*Serm. 3. in
Cant.*

quare magnam semper rationem habuit duplicis conscientiae examinis quotidiani, quo utitur Societas: generalis scilicet omnium culparum ac defectuum; & particularis circa particularem aliquem ad illum exuendum & euellendum: adnotans, quoties mane, & quoties vesperi in illum incidisset: & hos cum illis conferens: sicut & quos uno die aut una septimana, cum alterius diei aut septimanae praecedentis: ut intelligeret, an verè proficeret, nec ne. Cuius exercitationis magnam ducebat rationem, dicens illud esse genus quoddam practicae orationis, qua propria cognitio obtinetur, quae radix est humilitatis; & cordis puritas, quae dispositio maximi momenti est ad familiaritatem cum D E O habendam.

Huius diligentiae aliam magni momenti addebat ad proficiendum in ipsa oratione. Reflectebat enim se, & ad eius finem, examen iniebat de omnibus, quae in ipsa oratione acciderant, siue benè, siue malè: ut incuriam suam desereret, ac emendaret, gratias verò D E O ageret ob sensa bona, quae ipsi communicasset. Ne autem haec ipsa obliuioni traderet, adnotabat in libello quodam, (cuius in praefatione meminimus) appposito die, mense, & anno; imò & occasione, qua talia sentiebat: & in eodem scriptum reliquit, huiusmodi veritates tanquam prunas fuisse coelestes in suo pectore, quae ipsius torporem excitarent, cum tepidum & ignauum sentiret: & ita memoriam eorum reficabat, & cum mora ruminabat: ut nouum ex eis fructum hauriret.

Ex quo alius quoque valdè magnus illi fru-
 ctus proueniebat ad continuè perseverandum in
 oratione. Amplectens enim illud Saluatoris cõ-
 silium: *a oportet semper orare & non deficere,* ^{a Luc. 18. 1.}
 tota die occupabatur, ac ruminabat bonos mo-
 tus ac sensa, quæ in matutina oratione habuif-
 fet: vnde fiebat, vt noua alia Deus illi commu-
 nicaret. Ita ipse in prædicto libello fassus est: in
 quo hanc proponit interrogationem: quid debet
 quis interdiu cogitare? & respondet in hunc mo-
 dum: si apertos habeat oculos, oratio cœlestis,
 & *b reliquia cogitationis diem festum agent ei.* ^{b psal. 75.}
 Quemadmodum enim, ait, in aula principis, fide-
 liter seruienci datur quotidie constituta portio:
 ita Deus fideliter sibi obsequentibus ex reliquijs
 ferculi proprii noua sensa communicat verita-
 tum, quibus anima iucundè alitur & occupatur.
 Et ego, inquit, experior in mea, quòd non possit
 tot bolos digerere, quot ei offeruntur. Ex quo
 apparet, quàm profusus DEVS Dominus no-
 ster in seruum suum hunc fuerit: Siquidem tan-
 ta erat spiritualium sensuum copia, & ma-
 gnitudo, vt non sufficeret ei tempus ad eos
 ritè digerendos, quamuis toto die se in eis ru-
 minandis occuparet: Hinc autem oriebatur vt
 semper in DEI præsentia versaretur; ac sese fre-
 quentissimè intra se ipsum colligeret, vt eun-
 dem maiori attentione & viuacitate aspiceret;
 contendendo, vt in ipso foro non minus esset
 collectus, quàm si maneret in suo cubiculo:
 & obseruarunt aliqui, quod non posset impedi-
 re, quin frequenter ita eius oculi clauderen-
 tur, atque si reuera dormitaret: idque ex
 B 4 contra-

contracta iam consuetudine illos spontè claudendi, vt facilius posset interiores aperire. Et similiter, cum Nouitius & Studiosus esset, Patremque aliquem comitaretur, toto illo tempore & quamdiu Pater negotia sua peragebat, semper ipse orationi attendebat. Et similiter, cum faciebat iter semper orabat: ac propterea dicere solebat, esse bonum, quòd quis alium comitetur, aut iter faciat: quia tam diu licet semper orare. Et hac ratione coniungebat Pater Balhassar duas res illas, quæ hominem reddunt spiritualem ac deditum orationi. Neque enim satis ad id est prolixa & recollecta oratio, si interdum effunditur cor, & illam continuare obliuiscitur, ruminando quod ex ea hausit; aut alias iaculatorias breues ac frequentes addendo: nam, vt ait Cassianus, valde parum orat, qui solum orat quando flectit genua, nisi conetur explere illud Apostoli *sine intermissione orate*. Neque sufficit breuium orationum frequentia, nisi accedat interdum oratio recollecta, in qua accenditur cor ad præsentiam Dei, & internam recollectionem conseruandam: ita vt nec frigescat, nec euanescat ex occupationibus interdum occurrentibus, & hoc nomine sæpius repetebat, quod Magister Ioannes de Auilla author libri, cui Titulus Audi Filia, respondit cuidam interroganti: an sufficeret Dei præsentiam interdum habere, & interius esse collectum sicut ipse erat? cui ille respondit: nisi vltra id aliquid habeat, euanescet: & interrogatus quid illud vltra esset, respondit: frequentiam prolixa orationis.

OMNES hæc diligentias obsignauit Pater Bal-

Coll. 10. c. 13

c. 1. Thes. 5. 17

Balthassar magna constantia & perseverantia in rebus omnibus prædictis. Nam licet in sexdecim annis, quibus hunc orationis modum tenuit, magnas nebulas, & spiritus ariditates, durities, distractiones, animi defectiones, aliasque afflictiones, & probationes, quas experiuntur, qui hanc viam ambulant, sustinuerit: nunquam tamen desideria orationis deposuit, nec exactam in ea habenda executionem; sed tanta diligentia & constantia in ea perseveravit, atque si iucundum semper & facilem aditum inueniret, collocabat nimirum præcipuam suam fiduciam in infinita misericordia ac liberalitate DEI, in cuius conspectu sese constituabat, quemadmodum Cananæa illa dicebat: *d Matt. 15. 27.*
c Luc. 11. 8.
 tanquam *d catellum expectantem micam cadentes de mensa Domini sui*: & sicut *e amicus ille* Evangelicus, etiam repulsus non destitit ad portas DEI pulsare per multos annos, donec tandem exauditus fuit, & ad familiaritatem eius admissus, cum ingenti cœlestium donorum copia, ut apparebit ex capite duodecimo, in quo ponentur & fructus & magna præmia, quæ accepit ob hæc diligentias, & perseverantiam in eisdem.

(* *)

